

TOONKUNSTKOOR WAGENINGEN

Johann Sebastian Bach

Matthäus- Passion

Dirigent:

Hans de Wilde

Barokorkest:

Florilegium Musicum

Kinderkoor:

Koorschool Midden

Gelderland

Orgel:

Dirk Luijmes

Solisten:

Tineke Roseboom

Mark Bonney

Robbert Muuse

Dorien Lievers

Mattijs Hoogendijk

Joep van Geffen

Vrijdag
15 maart
2024
19.30 uur

**St. Johannes
de Doperkerk**

Bergstraat 17, Wageningen

DANVI

Toe aan lekkere koffie thuis
of op het werk?

Wageningse Koffiebranderij

Hoogstraat 93 Wageningen - www.danvi.nl

Henk Elings, keurslager

Verstand Van Lekker Vlees

Tel. 0317-412813

info@elings.keurslager.nl

Haptotherapie Gon Ferdinandus

lid van de VVH

Dolderstraat 18, Wageningen
tel.nr. 0317-423120

op werkdagen telefonisch
bereikbaar van 12.30-13.30 uur

www.haptotherapie-wageningen.nl

TOONKUNSTKOOR WAGENINGEN

**St. Johannes de Doperkerk
Wageningen**

Vrijdag 15 maart 2024

Matthäus-Passion **Johann Sebastian Bach**

Mark Bonney, tenor / Evangelist

Robbert Muuse, bas / Christus

Tineke Roseboom, sopraan

Dorien Liefers, alt

Mattijs Hoogendijk, tenor

Joep van Geffen, bas-bariton

Dirk Luijmes, orgel

Kinderkoor: **Koorschool Midden-Gelderland**

Barokorkest: **Florilegium Musicum**

Dirigent: **Hans de Wilde**

De Gieterij

Groen boodschappen doen.

“Overheerlijke
Verpakkingsvrije en
biologische boodschappen
uit Wageningen en
omstreken!”

Welkom op
Junusstraat 16 in Wageningen

HH&B
HOKSBERGEN HAIR & BEAUTY

VOOR HEM & HAAR!

**Kom en maak
direct een afspraak
voor Hair & Beauty!**

OPENINGSTIJDEN
DINSDAG T/M VRIJDAG 8:30-18:00 UUR
ZATERDAG 8:30-16:00 UUR,
MAANDAG GESLOTEN.

BEVRIJDINGSSTRAAT 20 | 6703 AA | 0317 414303
| WWW.HOKSBERGENHAIRENBEAUTY.NL

BAKKER
van
Voorthuizen

Het beste voor uw muzikale ogen

BRIL
NEGENENTWINTIG

optiek.nl • contactgegevens.nl • A.N.V.C. • Hoogstraat 29 • Wageningen • www.bril03.nl

Geachte bezoeker,

Toonkunstkoor Wageningen heet u vanavond van harte welkom voor de uitvoering van hét meesterwerk van J.S. Bach, de Matthäus-Passion.

Toonkunstkoor Wageningen heeft in zijn lange geschiedenis vanaf 1946 veel werken van Bach uitgevoerd, maar nog nooit de hele Matthäus-Passion. We verheugen ons dan ook enorm om dit majestueuze werk aan u ten gehore te mogen brengen.

Bach componeerde de Matthäus-Passion in 1727 voor de Goede Vrijdag dienst in de Thomaskirche in Leipzig. Het werd in de jaren daarna nog een paar keer uitgevoerd en verdween toen volledig uit beeld. Pas in de 19e eeuw werd het herontdekt en werd daarna steeds populairder tot op de dag van vandaag. Dat de Matthäus-Passion ons nog steeds zo ontroert, bewijst wel hoe uniek Bach's meesterwerk is.

De Matthäus-Passion geeft op dramatische muzikale wijze het lijdensverhaal van Jezus weer. De Evangelist en sommige solisten zingen in de Recitatieven de letterlijke Duitse tekst uit het Evangelie van Mattheüs. Tussendoor zingen de solisten in prachtige Aria's een liefdevolle of smartelijke beschouwing op de dramatische ontwikkelingen. Er zijn twee koren, die in een vraag en antwoord spel de Evangelieteksten van de discipelen en het volk zingen. Daarnaast brengen de koren gezamenlijk in de Koralen, de intense gevoelens van de Kerkgemeenschap op het lijden van Jezus over, soms ondersteund door een kinderkoor. En al die zangstemmen worden begeleid door prachtige instrumentale lijnen, die zo gecomponeerd zijn dat ze steeds het dramatische effect verhogen.

Bij de uitvoering van deze Matthäus-Passion wordt ons Toonkunstkoor begeleid door het Barokorkest Florilegium Musicum en Dirk Luijmes (orgel). De solisten zijn Tineke Roseboom (sopraan), Dorien Lievers (Alt), Mark Bonney en Mattijs Hoogendijk (Tenor), Robbert Muuse en Joep van Geffen (Bariton/Bas), en het Kinderkoor Midden-Gelderland. Het geheel staat onder de bezielende leiding van onze dirigent Hans de Wilde.

Wij wensen u een heel mooi concert toe!

Piet Boonekamp

(Voorzitter Toonkunstkoor Wageningen)

Hans de Wilde

Hans de Wilde, dirigent, heeft zijn opleiding gevolgd aan het Zwols conservatorium. Hij studeerde trompet (jazz) bij Jan Wessels, waarna hij als trompettist in veel formaties heeft gespeeld waaronder bigband Bodycheck. Daarna studeerde hij koördirectie bij Jos Vermunt en Jos Leusink. Hij behaalde zijn diploma in 1994. Hij volgde orkestdirectie bij Tilo Lehmann, waarna hij ook lessen volgde bij o.a. Ed Spanjaard en Jan Stulen. Al tijdens zijn studie dirigeerde hij het schoolkoor en -orkest in de Saint Nicolas Cantate van Benjamin Britten. Door zijn brede opleiding bevat zijn repertoire diverse stijlen.

Hij is als dirigent verbonden aan Toonkunstkoor Wageningen, Toonkunstkoor Nijmegen en het NHL Stendenkoor.

Als gastdirigent wordt hij regelmatig gevraagd en deed hij projecten met o.a. de Bachcantates in Doetinchem, Vocaal ensemble Pierre Villette (waarmee hij de wereldpremière van diens Missa da pacem uitvoerde) en Concerto Vocale Nederland. Hij werkte als dirigent samen met o.a. Oliver Knussen en Reinhard Goebel (Musica Antiqua Köln). Als zanger was hij verbonden aan het ensemble BWV en volgde hij lessen bij Marja Reinders en Margareth Beunders. Hij is een bevoegen musicus die tijdens uitvoeringen het maximale uit de uitvoerenden weet te halen.

Meer informatie: www.hansdewilde.nl

Mark Bonney, Tenor / Evangelist

Mark Bonney woont in Londen en treedt internationaal op. Recente optredens zijn onder meer de Evangelist in Bachs Johannes-Passion (Amsterdam), Tamino in Mozarts Die Zauberflöte (Berlin Opera Academy), Parpignol in Puccini's La bohème (Grange Park Opera), graaf Barigoule in Pauline Viardot's Cendrillon (Wexford Opera Festival), Jonathan in Händels Saul met Laurence Cummings (Dartington International Festival), de titelrol in Händels Jephtha (Iford Arts & Bath Choral Society) en Paolino in Cimarosa's Il Matrimonio Segreto (Pop-up Opera).

Naast zijn werk als opera- en concertsolist trad Mark op in het koor van Grange Park Opera, Opera Holland Park, Wexford Festival Opera, Bury Court Opera, Iford Arts, met het Monteverdi Choir en met Barbara Hannigan op het Aldeburgh Festival. Hij wordt vaak uitgenodigd om op te treden met toonaangevende ensembles zoals het Gabrieli Consort, Britten Sinfonia en Le Concert d'Astrée.

Voordat hij aan zijn carrière als klassiek zanger begon, werkte Mark in de sociaal-economische ontwikkeling in Egypte, voor, tijdens en na de Arabische Lente. Hij heeft een Master in Opera van het Royal Conservatoire in Schotland, een Masters in Music van de Guildhall School of Music and Drama in Londen en een bachelor in Political Science van Stanford University. Hij studeerde ook aan de Berlijnse Opera Academie, het Franz Schubert Instituut en het American Institute of Musical Studies.

Robbert Muuse, Bas / Christus

Bariton Robbert Muuse vertolkte als oratoriumsolist vele werken van J.S. Bach en hij

zong repertoire van renaissance tot hedendaags, zoals van Monteverdi, Händel, Mozart, Haydn, Mendelssohn, Brahms en Puccini. In 2016 zong hij met pianoduo Arthur en Lucas Jussen de Carmina Burana van Carl Orff. In concerten en opera's werkte hij als solist met dirigenten Ed Spanjaard, Reinbert de Leeuw, Jan Willem de Vriend, Valéry Gergiev en met orkesten als Holland Baroque Society, Het Nederlands Symfonieorkest en De Nederlandse Bachvereniging. Hij zong tientallen operarollen zoals de titelrol in Eugen Onegin van Tsjaikovski.

Oude muziek vormt een vast onderdeel van zijn repertoire.

Zo was hij 10 jaar baroksolist in het Franse Ensemble Pierre Robert o.l.v. Frédéric Desenclos. In 2017 verschenen 2 CD's met Passion Cantatas van Graupner, met ensemble Ex Tempore o.l.v. Florian Heyerick. Sinds 2002 is hij freelance werkzaam in het Nederlands Kamerkoor.

Liedrecitals gaf hij sinds 1994 met pianiste Micha van Weers, onder meer in het Concertgebouw in Amsterdam, in Stuttgart, Karlsruhe, Salzburg en Parijs.

Kenmerkend in hun repertoire zijn bijzondere, maar onbekende liedwerken: Zo hebben zij een grote verzameling liederen opgebouwd van joodse componisten tot aan WOII. Zij maakten verschillende CD's.

Robbert Muuse werd in Groot-Brittannië gecoacht door Gary Coward en Julius Drake; daarvoor studeerde hij Cum Laude af voor zang en opera bij Mya Besselink aan het Conservatorium van Maastricht, hij vervolgde zijn vocale studie bij Donald Litaker (Operschule Karlsruhe), en studeerde samen met pianiste Micha van Weers Liedgestaltung bij Konrad Richter (Stuttgart) en Hartmut Höll (Mozarteum Salzburg).

Tineke Roseboom, Sopraan

Tineke Roseboom (1990) studeerde in 2012 af aan het Conservatorium in Arnhem.

Zij studeerde bij Harry van Berne. Tineke wordt op dit moment gecoacht door Xenia Meijer en Gary Coward (London).

Tineke werkte mee aan diverse cd opnames en in 2016 kwam haar eigen debuut-cd uit: El Rosicler. Een cd met werken van Händel en zijn Spaanse tijdgenoten, zij werd hier begeleid door het Luthers Bach Ensemble.

Door haar grote interesse in verschillende muziekstijlen is Tineke's repertoire erg breed. Tineke is een veelgevraagde soliste voor cantates en oratoria maar straalt ook in speciaal voor haar gecomponeerde werken.

Foto Jorieke de Fretes Als studiozangeres zingt Tineke voor verschillende componisten, voornamelijk game,- en filmmuziek. Ze is internationaal in bioscopen en op Netflix te horen, samen met fantastische orkesten als the London Symphony Orchestra.

Tineke zingt in professionele kamerkoren waaronder ChorWerk Ruhr (DE), Orpheus Vokalensemble (DE) en Zürcher Sing-Akademie (CH). Met haar Baroktrio Picolit is zij te vinden op podia door heel Europa, ook is zij frontvrouw van het jaren '20 salon orkest Mrs Rose. Tineke won de Edese Cultuurprijs 2017 en de Vrouw in de Media Award, Gelderland 2017.

Meer informatie: <https://www.tinekeroseboom.com/>

Dorien Lievers, Alt

Al tijdens haar studie hoofdvak orgel aan het Arnhems conservatorium was Dorien actief als zangeres. Dat verklaart waarom zij, enige jaren na haar afstuderen als organist, voor de vocale muziek koos en hoofdvak zang ging studeren aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Daar volgde zij tevens interpretatielessen bij Meinard Kraak en werkte mee aan diverse masterclasses. Al tijdens deze opleiding zong zij bij Cappella Amsterdam onder leiding van Daniel Reuss en Collegium Vocale Gent o.l.v. Philippe Herreweghe. Later kwam daar ook Ton Koopmans Amsterdam Baroque Choir bij.

Dorien maakt deel uit van de vaste bezetting van het Nederlands Kamerkoor en is regelmatig te horen als soliste, zowel in binnen- als buitenland, waarbij ze samenwerkt met professionele orkesten en ensembles als de Akademie für Alte Musik Berlin, het Concertgebouw Kamerorkest, het Gesualdo Consort en Camerata Trajectina.

Zij was o.a. te horen in diverse Bach cantates, diens Matthäus- en Johannes Passion en Weihnachts Oratorium, Monteverdi's Mariavespers, Handel's Messiah, het Stabat

Mater van Haydn en de Elias van Mendelssohn en werkte mee aan vele CD-opnamen.

Mattijs Hoogendijk, Tenor

De tenor Mattijs Hoogendijk begon zijn zangstudie bij Riekje Bakker en Felix Schoonenboom aan het conservatorium in Zwolle. Hij volgde er zijn eerste masterclasses van Louise Wohlfacka, Jard van Nes en Max van Egmond. Hij zong tijdens de opleiding geregeld concerten in Duitsland bij docent en dirigent Tilo Lehmann. Het vervolg van zijn conservatoriumopleiding deed Mattijs bij Cora Canne Meijer in Amsterdam.

Hij studeerde cum laude af met het programma Dichterliebe van Robert Schumann en de rol van Tamino uit Mozart's Zauberflöte. Met zijn soepele stem, lyrische geluid en gemakkelijke hoogte heeft Mattijs zich ontwikkeld tot een veelzijdig zanger met een breed repertoire. Hij zong verschillende projecten met Opera Nijetrijne, Holland Opera en Barokopera Amsterdam.

Mattijs is een veelgevraagd oratorium- en concertzanger. De Passionen van Bach, de Messiah en het Mozart Requiem behoren tot het regelmatig terugkerende repertoire. Hij zong Schütz en Buxtehude bij Jos van Veldhoven, de evangelist in een Johannes Passion onder leiding van Nico van der Meel en in een door Pierre Audi geënceneerde versie van dit werk. Met die Kölner

Akademie zong Mattijs Bach Cantates in Istanbul.

Samen met zijn vrouw, sopraan Sonia Lynn Bjornsen en begeleid door luitist Lex van Sante geeft Mattijs recitals waaronder een programma met muziek van Figueras, Milán en Mudarra. Mattijs is freelancer bij het Nederlands Kamerkoor en Groot Omroepkoor. Hij deed projecten met o.a. Ton Koopman, Masaaki Suzuki en Vox Luminis. Tot de vele hoogtepunten behoren een tournee met het Bach Collegium Japan door Europa en de Verenigde Staten. Dit voorjaar tourt Mattijs weer met Cappella Amsterdam en het Orkest van de Achttiende Eeuw door Europa en zingt hij '150 Psalms' met het Nederlands kamerkoor in Australië en New Zeeland.

Joep van Geffen , Bas

De Nederlandse bas-bariton, werkte zes jaar als kok, kreeg zangles van Cornelia Burgers en zong als freelancer voor verschillende projecten, voordat hij aan zijn studie aan het ArEZ Conservatorium begon. Hij rondde deze opleiding in 2006 af en vervolgde zijn studie aan de Messiaen Academie bij Harry van Berne, Harry van der Kamp en Elena Vink. Ook volgde hij masterclasses bij Carolyn Watkinson, Beryl Foster, Michael Chance en David Wilson-Johnson.

Joep van Geffen, is sinds september 2008 lid van het Groot Omroepkoor. Behalve in het Groot Omroepkoor zingt hij ook in het professionele kamerkoor Cappella Amsterdam o.l.v.

Daniel Reuss en het vocaal ensemble Capella Isalana o.l.v. Klaas Stok.

Joep van Geffen treedt als solist op in verschillende oratoria en operaprojecten en geeft regelmatig liedrecitals. Hij is als solist onder meer te horen in Bachcantates, Leonard Bernsteins Trouble in Tahiti, A Hand of Bridge van Samuel Barber, King Arthur van Purcell, La Serva Padrona van Giovanni Battista Pergolesi en L'Elisir d'amore van Donizetti.

In zijn vrije tijd is Joep van Geffen nog steeds werkzaam als kok, gespecialiseerd in de Italiaanse keuken, en werkt hij op projectbasis bij sociale bijeenkomsten, feesten en diners.

Dirk Luijmes, Organist

Na zijn conservatoriumopleiding (orgel, klavecimbel, kerkmuziek) en universiteitsstudie (muziekwetenschap) is Dirk Luijmes op diverse terreinen in de muziekwereld actief geworden. Hij won prijzen bij verschillende (inter)nationale orgelconcoursen, waaronder de European Organ Improvisation Competition.

Het laatste decennium profileert Dirk zich als professioneel harmoniumspeler, een van de weinigen ter wereld. Meer dan 25 componisten (onder wie Willem Breuker, Daan Manneke en Guus Janssen) schreven werken voor hem. Als uitvoerend musicus trad hij op van New York tot en met Vilnius (Litouwen)

en van Santiago de Chile tot en met Bergen (Noorwegen). Dirk nam diverse cd's op, o.a. met een door hem ontdekte suite van Froberger. Zijn opname van Paddings Harmoniumconcerto kreeg in 2011 een Edison. Ook de cd waarop hij Capella Amsterdam in Janaceks Otce Nas begeleidt, werd bekroond met een Edison. Meer informatie: www.dirkluijmes.nl.

Kinderkoor van de Koorschool Midden-Gelderland

Het kinderkoor dat tot de pauze meedoet is van de Stichting koorschool Midden-Gelderland. De Stichting is een zang- en kooropleiding voor kinderen en jongeren van 6 t/m 23 en ouder en is gevestigd in Ede en Wageningen. De Koorschool streeft naar een zo hoog mogelijk artistiek niveau, waarbij de individuele ontwikkeling maar vooral ook het plezier van samen musiceren steeds voorop staat.

De Koorschool heeft circa 70 leerlingen en 2 docenten uit de regio Gelderland; er zijn 4 zangklassen en 4 koren voor leerlingen van 6 t/m 23 jaar en ouder. Er wordt regelmatig opgetreden met professionele instrumentalisten en bekende dirigenten.

Repertoire

De stichting biedt de leerlingen een klassieke scholing en daarmee een zo breed mogelijk repertoire aan. Het gezonde stemgebruik en de individuele vocale en muzikale ontwikkeling staan daarbij voorop en tegelijk wordt gewerkt aan muzikale kwaliteit.

Meerdere oud-leerlingen hebben hun weg gevonden als zanger in een popgroep of als jazz/pop student aan het conservatorium en op klassiek gebied als dirigent, pianist, zanger en muziektherapeut.

Veel repertoire wordt zo gekozen of aangereikt dat het de individuele vaardigheden ontwikkelt. Het gaat om a cappella repertoire of repertoire met begeleiding door een instrument of instrumentaal ensemble. Waar mogelijk worden slaggitaren, piano, saxofoon, dwarsfluit en slagwerksectie ingezet. Het repertoire varieert van de Middeleeuwen tot en met hedendaagse composities, religieus en wereldlijk, van kunstmuziek tot wereldmuziek en 'populair' repertoire.

Leerlingen van 8 jaar en ouder hebben meerdere musicals uitgevoerd zoals Anatevka. De musicals worden volledig in eigen regie uitgevoerd, naast het vocale deel met eigen solisten, maakt ook het componeren, dirigeren, bouwen van decors,

vervaardigen van de kleding en begeleiding van het orkest deel uit van de activiteiten. Naast musicals zijn door ons ook de Matthäus-Passion van J.S. Bach en zijn Weihnachtsoratorium, de Ceremony of Carols van B. Britten en zijn Ballad of Heroes, The Armed Man, a mass for peace van Karl Jenkins door ons uitgevoerd. Zie: <https://koorschoolgelderland.nl/>

Barokorkest Florilegium Musicum

Het Barokorkest Florilegium Musicum (muzikale bloemlezing) werd in 1978 opgericht in een periode waarin gezocht werd naar de “authentieke” uitvoering van muziek uit de barok en de klassieke periode.

In de loop der jaren heeft dit professionele ensemble zich ontwikkeld tot een gewaardeerd internationaal orkest met gespecialiseerde barokmusici, die historische instrumenten of kopieën daarvan bespelen.

Een vrijwel constante orkestbezetting maakt het orkest uiterst flexibel en snel om mee te werken. Doordat de musici zo goed op elkaar ingespeeld zijn blijft er vaak repetitietijd over voor interpretatie en details.

De ondersteunende muzikale werksfeer van dit orkest heeft geresulteerd in een jarenlange samenwerking met vele koren in binnen- en buitenland.

Op het repertoire staan alle standaard koorwerken uit de barok en klassieke periode.

Zie: <https://florilegiummusicum.nl/het-orkest/>

Toonkunstkoor Wageningen

Toonkunstkoor Wageningen is opgericht in 1946 en werd daarmee onderdeel van de illustere familie van Toonkunstkooren vallend onder de Maatschappij tot Bevordering van de Toonkunst, opgericht in 1829. Die Maatschappij werd opgericht om de muziekcultuur niet alleen voor de hogere klasse, maar ook voor de gehele bevolking toegankelijk te maken. Muziekscholen (de latere Conservatoria) werden opgericht om professionele musici op te leiden, zodat er volksconcerten en grootschalige muziekfeesten gegeven konden worden. Daar waren ook koren voor nodig. In de loop van de 19^e eeuw werden hiervoor in vele steden in Nederland de zogenaamde Toonkunstkooren opgericht met amateurzangers. Veel van deze Toonkunstkooren bestaan nog, of gingen tijdelijk ter ziele, om soms later weer opgericht te worden. Zo ook Wageningen, dat in 1914 een Toonkunstkoor oprichtte,

dat de crisisjaren niet overleefde, maar dat in 1946 wederom werd opgericht en nog steeds springlevend is!

Toonkunstkoor Wageningen is één van de grotere gemengde koren uit de regio. Het uitvoeren van de grote klassieke koorwerken vormt de basis, steeds begeleid door professionele orkesten en solisten. Maar ook moderne en minder gangbare composities worden uitgevoerd. Soms ter gelegenheid van een evenement, zoals 'Wageningen 750 jaar stad' in 2013, of zoals op 4 mei 2015 op het Bevrijdingsplein voor 70 jaar 'Herdenken en Bevrijding, samen met de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso, of zoals samen met de Koninklijke Harmonie Oosterbeek in mei 2022 ter gelegenheid van 75 (+ 2 door Corona) jaar bevrijding. Soms met een ander koor zoals vorig jaar met Toonkunstkoor Nijmegen het Requiem van Verdi, omdat de componist een zeer groot koor voorschrijft. En soms ook met scholen, dansgroepen of theatermakers om lokale culturele evenementen te ondersteunen.

Toonkunstkoor Wageningen is een amateurkoor, maar er wordt veel aandacht besteed aan de kwaliteit van de koorklank tijdens de wekelijkse repetities onder leiding van Hans de Wilde (dirigent) en met pianobegeleiding van Mark Toxopeus. Ook worden periodiek stemvormingssessies aangeboden. En dit alles in een enthousiasmerende sfeer, zodat ieder koorlid er veel plezier aan beleeft.

Toonkunstkoor Wageningen neemt dus de opdracht van de Maatschappij ter Bevordering van de Toonkunst na bijna 200 jaar nog steeds zéér ter harte: mooie koorzang voor een breed publiek in de regio. Zie: <https://toonkunst-wageningen.nl/>

Koor 1

SOPRANEN

Ankie van den Berg
Suzanne van Berkel
Mirjam de Boef
Annette de Boer-
Kuiper
Greet Eijkelenboom
Anne Eversdijk
Itsk van Haften-
Kuiper
Cilia Henkens
Annemarie
Kampmeijer
Marcella van Leeuwen
Salome Leusink
Inge Smit
Daphne Tausk
Janet Thio

Tanja van der Wekken

Patricia van der
Zouwen
Ingeborg Zweers

ALTEN

Gerda Andriessie
Annemieke Drost
Henny Krielaart
Rose-Marie van
Leeuwenberg
Monique de Meijer
Marlise Peters
Joepie Suurenbroek
Marijke Terhorst-
Campagne
José Wikkerink
Eline de Carpentier

TENOREN

Aart van den Berg
Jan Custers
Bert Harms
Kees Hommes
Rolf Kemmers
Rob Verweij
Geert Vogel
Grietje van der Zee
BASSEN
Michel Buijsman
Jaap van Dorp
Hans Hetsen
Louis van Kessel
Jan Joost Kessler
Gert Romeijn
Kees van Lenten

Koor 2

SOPRANEN

Lia Avis
Cora Boele
Heleen Bos
Gon Ferdinandus
Aukje van der Heide
Joke Janssen
Marina Karsten
Jurianne Kemmink
Loes Mulder-den Nijs
Elysa Overdijk
Marlide Rooding
Linde Swart
Elbrich Veninga
Marijtje Visser
Everdien Wiersma

ALTEN

Jettie Buma
Wilma de Goede
Nelly Groothuis
Mariëlle Hamers
Loes Hoogenberk
Truus Roelofs
Jette Rutteman
Anne Segeren
Hennie Vogel
Hilde Westera
Mieke Duhén
Geke Groenwold
Klaske Westera
TENOREN
Bert Hansman

Han van der Sluijs
Chris Jan Veen
Jan Drent
Marijke Karsten
Laurent Lemaire
Emile van Leeuwen
BASSEN
Eric van Astenrode
Piet Boonekamp
Jan Goudriaan
Taas van Herpen
Peter Kampmeijer
Geert Klok
Piet Posthuma
Mark Toxopeus

Mark Toxopeus, repetitor

Mark Toxopeus (1984) begon zijn professionele opleiding aan het Conservatorium van Arnhem bij Frank Peters. Vanaf 2002 studeerde hij bij David Kuyken aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij in 2008 zijn Master-diploma behaalde.

Foto Maaïke Eijkman

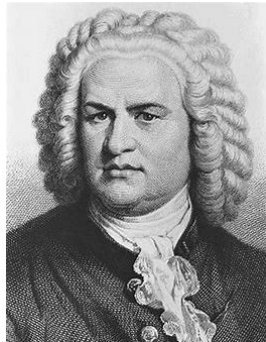
In 2004 won Mark een tweede prijs bij het Nationaal Concours van de Young Pianist Foundation, wat hem toegang verschafte tot masterclasses van grote pianisten als Idil Biret, Igor Roma, Jacques Rouvier en Leon Fleischer. In 2013 won zijn ensemble het Rodion Trio de eerste prijs bij het Internationaal Kamermuziekconcours in Almere. Mark werkt vaak samen met andere instrumentalisten en zangers. Ook heeft hij ervaring als solist. Zo voerde hij het pianoconcert in G van Ravel en Gershwins Rhapsody in Blue uit met het Wageningse Symphonie Orkest. Met het Ars Musica Orkest speelde hij het Tweede Pianoconcert van Beethoven in de Doelen in Rotterdam.

Zijn doel is om vernieuwing te zoeken binnen de programmering door middel van het spelen van minder bekende werken, het zoeken naar verrassende combinaties en het maken van eigenzinnige arrangementen.

Meer informatie: www.marktoxopeus.nl.

Johann Sebastian Bach

Johann Sebastian Bach (Eisenach, 21 maart 1685 – Leipzig, 28 juli 1750) was een Duitse componist van barokmuziek, organist, klavecinist, violist, muziekpedagoog en dirigent. Hij wordt door de meeste muziekwetenschappers beschouwd als een van de grootste en invloedrijkste componisten uit de geschiedenis van de klassieke muziek, vanwege de inventiviteit waarmee hij melodie, harmonie en ritme, maar ook diverse muziekstijlen uit zijn tijd en dansvormen combineerde, wat vele componisten na hem inspireerde en wat zij ook trachtten te evenaren. Naast zijn verdienste als componist heeft hij ook als geen ander laten zien hoe belangrijk de constructie van een compositie is, alsmede de maximalisatie van een altijd in proces zijnde spanningsopbouw en -afbouw. (Wikipedia)

Matthäus-Passion

De Matthäus-Passion (BWV 244) is een oratorium gecomponeerd door Johann Sebastian Bach. Het is een van zijn bekendste composities en een van zijn langste. De Matthäus-Passion vertelt het lijdens- en sterfverhaal van Jezus als in het Evangelie volgens Mattheüs. Het verhaal wordt verteld door middel van recitatieven en turbakoren en wordt geregeld onderbroken door commentaren in de vorm van aria's (soms voorafgegaan door een recitatief) en koralen. Nergens ter wereld wordt dit werk van Bach zo vaak uitgevoerd als in Nederland, in het bijzonder in de lijdentijd voorafgaand aan Pasen.

Vroeger werd gedacht dat Bach de Matthäus-Passion componeerde in 1728 en dat het stuk voor het eerst werd opgevoerd in de Thomaskirche in Leipzig op 15 april 1729, Goede Vrijdag. Tegenwoordig wordt aangenomen dat de eerste uitvoering op 11 april 1727 (tijdens de vesper-dienst op Goede Vrijdag) plaatsvond. Mogelijk is de verwarring ontstaan doordat Bach in 1728 enkele (kleine) wijzigingen heeft aangebracht in de compositie. In 1736 en 1742 paste Bach de partituur wederom aan. In 1736 verving Bach het eenvoudige koraal 'Jesum lass ich nicht von mir', BWV 244b, door de indrukwekkende koraalzetting 'O Mensch beweine dein Sünde groß', dat aanvankelijk het openingskoor van de Johannes-Passion was. De sopraanmelodie hiervan is gebaseerd op het Geneefse psalter, psalm 68. Tegenwoordig wordt de versie van 1736 als de finale versie beschouwd.

Bron: Wikipedia

J.S. Bach, Matthäus-Passion

Deel 1

1. Koor (Koor I en II) en Sopraan in ripieno

Chor

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen,
sehst - Wen? - den Bräutigam,
sehst ihn - Wie? - als wie ein Lamm!

Choral

O Lamm Gottes, unschuldig
am Stamm des Kreuzes geschlachtet,

Chor

Sehet - Was? - seht die Geduld,

Choral

allzeit erfunden geduldig,
wiewohl du warest verachtet.

Chor

sehst - Wohin? - auf unsre Schuld.

Choral

All Sünd hast du getragen,
sonst müssten wir verzagen,

Chor

Sehet ihn aus Lieb und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen.

Choral

erbarm dich unser, o Jesu.

Koor

Kom, dochters, help mij klagen,
zie - Wie? - de bruidegom,
zie hem - Hoe? - als een lam!

Koraal

O lam van God, onschuldig
aan de stam van het kruis geslacht,

Koor

Zie - Wat? - zie zijn geduld,

Koraal

altijd geduldig bevonden,
hoewel u werd veracht.

Koor

zie - Waarheen? - naar onze schuld.

Koraal

Alle zonden hebt u gedragen,
anders zouden wij moeten wanhopen,

Koor

Zie hem uit liefde en genade
het hout voor het kruis zelf dragen.

Koraal

ontferm u over ons, o Jezus.

2. Matthäus 26: 1-2

Evangelist

Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:

Jesus

Ihr wisset, dass nach zweien Tagen Ostern wird,
und des Menschen Sohn wird überantwortet
werden, dass er gekreuziget werde.

Evangelist

Toen Jezus deze woorden had gesproken, zei hij tegen zijn discipelen:

Jezus

Jullie weten dat het over twee dagen Pasen is en dat de mensenzoon zal worden overgeleverd om gekruisigd te worden.

3. Koraal (Koor I en II)

Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen,
dass man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
Was ist die Schuld, in was für Missetaten
bist du geraten?

Allerliefste Jezus, wat hebt u misdaan
dat men zo'n hard vonnis heeft uitgesproken?
Wat is uw schuld, in wat voor misdaden
bent u terecht gekomen?

4. Matthäus 26: 3-13

Evangelist

Da versammelten sich die Hohenpriester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk in den Palast des Hohenpriesters, der da hieß Kaiphas,

Evangelist

Toen kwamen de hogepriesters en de schriftgeleerden en de oudsten van het volk bij elkaar in het paleis van de hogepriester, die Kajafas

und hielten Rat, wie sie Jesum mit Listen griffen und töteten. Sie sprachen aber:

Chor I und II

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde im Volk.

Evangelist

Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, die hatte ein Glas mit köstlichem Wasser und goß es auf sein Haupt, da er zu Tische saß.

Da das seine Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

Chor I

Wozu dienet dieser Unrat? Dieses Wasser hätte mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

Evangelist

Da das Jesus merkte, sprach er zu ihnen:

Jesus

Was bekümmert ihr das Weib?

Sie hat ein gut Werk an mir getan.

Ihr habet allezeit Armen bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit.

Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch:

Wo dies Evangelium gepredigt wird in der ganzen Welt,

da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

5. Recitatief Alt en Koor I

Du lieber Heiland du,
wenn deine Jünger töricht streiten,
dass dieses fromme Weib
mit Salben deinen Leib
um Grabe will bereiten,
so lasse mir inzwischen zu,
von meiner Augen Tränenflüssen
ein Wasser auf dein Haupt zu gießen.

6. Aria Alt en Koor I

Buß und Reu
knirscht das Sündenherz entzwei.
Dass die Tropfen meiner Zähren
angenehme Spezerei,
treuer Jesu, dir gebären.

heette, en ze overlegden hoe ze Jezus met een list konden grijpen en doden. En ze zeiden:

Koor I en II

In geen geval op het feest, want er moet geen opschudding komen onder het volk.

Evangelist

Toen Jezus nu in Bethanië was, in het huis van Simon de melaatse, kwam er een vrouw naar hem toe, zij had een flesje kostbaar water bij zich en goot dat uit over zijn hoofd terwijl hij aan tafel zat.

Toen zijn discipelen dat zagen, ergerden ze zich en zeiden:

Koor I

Waar is die verspilling goed voor? Dit water had beter duur verkocht en aan de armen gegeven kunnen worden.

Evangelist

Toen Jezus dat merkte, zei hij:

Jesus

Waarom maken jullie je druk over die vrouw?

Ze heeft iets goeds voor mij gedaan!

Armen hebben jullie altijd bij je, maar mij hebben jullie niet altijd!

Dat zij dit water over mijn lichaam heeft gegoten, heeft ze gedaan voor mijn begrafenis. Voorwaar, ik zeg jullie:

waar dit evangelie wordt gepredikt over de hele wereld,

daar zal men ook tot haar nagedachtenis vertellen wat zij gedaan heeft.

O lieve Heiland,
terwijl uw discipelen dwaas ruziën
omdat deze vrome vrouw
met een zalving uw lichaam
op het graf wil voorbereiden;
staat u mij dan intussen toe
water van de tranen uit mijn ogen
op uw hoofd te gieten.

Spijt en berouw
knakken het zondige hart in tweeën.
Mogen de druppels van mijn tranen
een aangename specerij worden
voor u, trouwe Jezus.

7. Matthäus 26: 14-16

Evangelist

Da ging hin der Zwölfen einer mit Namen Judas Ischarioth zu den Hohenpriestern und sprach:

Judas

Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelist

Und sie boten ihm dreißig Silberlinge.
Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

8. Aria Sopraan en koor II

Blute nur, du liebes Herz.
Ach, ein Kind, das du erzogen,
das an deiner Brust gesogen,
droht den Pfleger zu ermorden;
denn es ist zur Schlange worden.

9. Matthäus 26: 17-22

Evangelist

Aber am ersten Tage der süßen Brot traten die Jünger zu Jesu und sprachen zu ihm:

Chor I

Wo willst du, dass wir dir bereiten, das Osterlamm zu essen?

Evangelist

Er sprach:

Jesus

Gehet hin in die Stadt zu einem und sprecht zu ihm: 'Der Meister lässt dir sagen, meine Zeit ist hier, ich will bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.'

Evangelist

Und die Jünger taten, wie ihnen Jesus befohlen hatte, und bereiteten das Osterlamm.
Und am Abend satzte er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie aßen, sprach er:

Jesus

Wahrlich, ich sage euch, einer unter euch wird mich verraten.

Evangelist

Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm:

Chor I

Herr, bin ich's?

Evangelist

Toen ging een van de twaalf, die Judas Iskariot heette, naar de hogepriesters en zei:

Judas

Wat geeft u mij als ik hem aan u verraad?

Evangelist

En ze boden hem dertig zilverlingen.
En vanaf dat moment zocht hij een gelegenheid om hem te verraden.

Je moet wel bloeden, goed hart.
Ach, een kind dat jij hebt grootgebracht,
dat aan jouw borst heeft gedronken,
dreigt de verzorger te vermoorden,
want het is een slang geworden.

Evangelist

En op de eerste dag van het ongezuurde brood kwamen de discipelen naar Jezus toe en vroegen hem:

Koor I

Waar wilt u dat wij het paaslam voor u bereiden?

Evangelist

Hij zei:

Jezus

Ga naar de stad naar die en die man en zeg tegen hem: 'De meester laat u weten: Mijn tijd is gekomen, ik wil bij u het paasfeest vieren met mijn discipelen.'

Evangelist

En de discipelen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het paaslam.
En die avond ging hij aan tafel zitten met de twaalf.
En terwijl ze aten, zei hij:

Jezus

Voorwaar, ik zeg jullie, een van jullie zal mij verraden.

Evangelist

En ze werden zeer bedroefd en vroegen één voor één:

Koor I

Heer, ben ik het?

10. Koraal (Koor I en II)

Ich bin's, ich sollte büßen,
an Händen und an Füßen
gebunden in der Höll,
die Geißeln und die Banden
und was du ausgestanden,
das hat verdienet meine Seel.

Ik ben het, ik zou moeten boeten
aan handen en aan voeten
vastgebonden in de hel,
de gesels en de boeien
en wat u hebt doorgemaakt
dat heeft mijn ziel verdiend.

11. Matthäus 26: 23-29

Evangelist

Er antwortete und sprach:

Jesus

Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet,
der wird mich verraten. Des Menschen Sohn
gehelt zwar dahin, wie von ihm geschrieben
steht; doch wehe dem Menschen, durch
welchen des Menschen Sohn verraten wird, es
wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch
nie geboren wäre.

Evangelist

Da antwortete Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas

Bin ich's, Rabbi?

Evangelist

Er sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Da sie aber aßen, nahm Jesus das Brot, dankete
und brach's und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus

Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelist

Und er nahm den Kelch und dankete, gab ihnen
den und sprach:

Jesus

Trinket alle daraus; das ist mein Blut des neuen
Testaments, welches vergossen wird für viele zur
Vergebung der Sünden. Ich sage euch, ich werde
von nun an nicht mehr von diesem Gewächs des
Weinstocks trinken bis an den Tag, da ich's neu
trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

Evangelist

Hij antwoordde:

Jesus

Degene die zijn hand tegelijk met mij in de schaal
doopt, die zal mij verraden. De mensenzoon zal
weliswaar sterven zoals dat over hem geschreven
staat; maar wee de mens door wie de mensenzoon
wordt verraden, het zou beter voor hem zijn als die
mens nooit was geboren.

Evangelist

Toen antwoordde Judas, die hem zou verraden:

Judas

Ben ik het, rabbi?

Evangelist

Hij antwoordde:

Jesus

Je zegt het.

Evangelist

En toen ze aten, nam Jezus het brood, dankte en
brak het en gaf het aan de discipelen en zei:

Jesus

Neem, eet, dit is mijn lichaam.

Evangelist

En hij nam de beker en dankte, gaf hem aan hen en
zei:

Jesus

Drink hier allemaal uit; dit is mijn bloed van het
nieuwe testament, dat vergoten wordt voor velen
tot vergeving der zonden. Ik zeg jullie: van nu af zal
ik niet meer van deze vrucht van de wijnstok
drinken tot aan de dag waarop ik die opnieuw met
jullie zal drinken in het rijk van mijn Vader.

12. Recitatief Sopraan en Koor I

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,
dass Jesus von uns Abschied nimmt,
so macht mich doch sein Testament erfreut,

Hoewel mijn hart in tranen drijft
omdat Jezus afscheid van ons neemt,
word ik toch blij van zijn testament,

sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,
vermacht er mir in meine Hände.
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen
nicht böse können meinen,
so liebt er sie bis an das Ende.

13. Aria Sopraan en Koor I

Ich will dir mein Herze schenken,
senke dich, mein Heil, hinein.
Ich will mich in dir versenken;
ist dir gleich die Welt zu klein,
ei, so sollst du mir allein
mehr als Welt und Himmel sein.

14. Matthäus 26: 30-32

Evangelist

Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten,
gingen sie hinaus an den Ölberg. Da sprach Jesus
zu ihnen:

Jesus

In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an
mir. Denn es stehet geschrieben: 'Ich werde den
Hirten schlagen und die Schafe der Herde werden
sich zerstreuen.' Wann ich aber auferstehe, will
ich vor euch hingehen in Galiläam.

15. Koraal (Koor I en II)

Erkenne mich, mein Hüter,
mein Hirte, nimm mich an,
von dir, Quell aller Güter,
ist mir viel Guts getan,
dein Mund hat mich gelabet,
mit Milch und süßer Kost,
dein Geist hat mich begabet
mit mancher Himmelslust.

16. Matthäus 26: 33-35

Evangelist

Petrus aber antwoordete und sprach zu ihm:

Petrus

Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich
doch mich nimmermehr ärgern.

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Wahrlich, ich sage dir, in dieser Nacht, ehe der
Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.

zijn vlees en bloed, o kostbaarheid,
geeft hij mij als erfenis in handen.
Zoals hij in de wereld voor de zijnen
nooit kwaad wilde,
zo heeft hij hen lief tot aan het einde.

Ik wil u mijn hart schenken,
daal erin af, mijn heil.
Ik wil in u verzinken;
al is de wereld voor u te klein,
o, voor mij zult u meer zijn
dan wereld en hemel..

Evangelist

En toen ze de lofzang hadden uitgesproken, gingen
ze naar de Olijfberg. En Jezus zei:

Jezus

In deze nacht zullen jullie je allemaal aan mij
ergeren. Want er staat geschreven: 'Ik zal de
herder doodslaan en de schapen van zijn kudde
zullen verstrooid worden.' Maar als ik opsta, zal ik
jullie voorgaan naar Galilea.

Zie mij aan, mijn beschermer,
mijn herder, aanvaard mij,
door u, bron van alle weldaden,
heb ik veel goeds ontvangen,
uw mond heeft mij gelaafd
met melk en zoete kost,
uw geest heeft mij geschonken
veel hemelse vreugden.

Evangelist

En Petrus antwoordde:

Petrus

Ook al ergeren ze zich allemaal aan u, ik zal mij
nooit en te nimmer ergeren.

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Voorwaar, ik zeg je, nog deze nacht, voordat de
haan kraait, zul je mij driemaal verloochenen.

Evangelist

Petrus sprach zu ihm:

Petrus

Und wenn ich mit dir sterben müsste, so will ich dich nicht verleugnen.

Evangelist

Desgleichen sagten auch alle Jünger.

17. Koraal (koor I en II)

Ich will hier bei dir stehen,
verachte mich doch nicht,
von dir will ich nicht gehen,
wenn dir dein Herze bricht,
wenn dein Herz wird erblassen
im letzten Todesstoß,
alsdenn will ich dich fassen
in meinen Arm und Schoß.

18. Matthäus 26: 36-38 (Actus Hortus)**Evangelist**

Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hieß Gethsemane, und sprach zu seinen Jüngern:

Jesus

Setzet euch hie, bis daß ich dort hingehe und bete.

Evangelist

Und nahm zu sich Petrum und die zween Söhne Zebedäi und fing an zu trauern und zu zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

Meine Seele ist betrübt bis an den Tod, bleibet hier und wachet mit mir.

19. Recitatief Tenor en koraal (koor II)**Tenor**

O Schmerz, hier zittert das gequälte Herz;
wie sinkt es hin, wie bleicht sein Angesicht!

Choral

Was ist die Ursach aller solcher Plagen?

Tenor

Der Richter führt ihn vor Gericht.
Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.

Choral

Ach, meine Sünden haben dich geschlagen;

Tenor

Er leidet alle Höllenqualen,
er soll vor fremden Raub bezahlen,

Evangelist

Petrus antwoordde:

Petrus

Al moest ik met u sterven, ik zal u niet verloochenen.

Evangelist

Datzelfde zeiden ook alle discipelen.

Ik wil hier bij u blijven,
veracht mij toch niet,
u wil ik niet verlaten
wanneer uw hart breekt,
wanneer uw hart verbleekt
in de laatste doodsteek,
dan wil ik u in mijn armen
nemen en in mijn schoot.

Evangelist

Toen kwam Jezus met hen bij een hof die Gethsemane heette, en hij zei tegen zijn discipelen:

Jezus

Ga hier zolang zitten, ik ga daarginds bidden.

Evangelist

En hij nam Petrus mee en de twee zonen van Zebedeüs en begon bedroefd en angstig te worden. Toen zei Jezus:

Jezus

Mijn ziel is dodelijk bedroefd, blij hier met mij waken.

Tenor

O smart, hier beeft het gekwelde hart, hoe diep zinkt het weg, hoe bleek wordt zijn gezicht!

Koraal

Wat is de oorzaak van al die kwellingen?

Tenor

De rechter brengt hem voor het gerecht.
Er is geen troost, geen helper.

Koraal

Ach, mijn zonden hebben u geslagen;

Tenor

Hij lijdt alle helse pijnen,
hij moet betalen voor andermans roof.

Choral

ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet,
was du erduldet.

Tenor

Ach, könnte meine Liebe dir,
mein Heil, dein Zittern und dein Zagen
vermindern oder helfen tragen,
wie gerne blieb ich hier.

20. Aria Tenor en koor II

Tenor

Ich will bei meinem Jesu wachen.

Chor

So schlafen unsre Sünden ein.

Tenor

Meinen Todbüßet seine Seelennot;
sein Trauren machet mich voll Freuden.

Chor

Drum muß uns sein verdienstlich Leiden
recht bitter, und doch süße sein.

21. Matthäus 26: 39

Evangelist

Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein
Angesicht und betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's möglich, so gehe dieser Kelch
von mir; doch nicht wie ich will, sondern wie du
willt.

22. Recitatief Bas en koor II

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder,
dadurch erhebt er mich und alle
von unserm Falle
hinauf zu Gottes Gnade wieder.
Er ist bereit,
den Kelch, des Todes Bitterkeit zu trinken,
in welchen Sünden dieser Welt
gegossen sind und hässlich stinken,
weil es dem lieben Gott gefällt.

23. Aria Bas met koor II

Gerne will ich mich bequemen,
Kreuz und Becher anzunehmen,
trink ich doch dem Heiland nach.
Denn sein Mund,
der mit Milch und Honig fließet,

Koraal

ik, ach, Heer Jezus, ben de schuld
van wat u moet lijden.

Tenor

Ach, mijn heil, kon mijn liefde
uw angst en beven
maar verminderen of helpen dragen,
hoe graag zou ik hier blijven..

Tenor

Ik wil bij mijn Jezus waken.

Koor

Zo slapen onze zonden in.

Tenor

Voor mijn dood boet zijn zielenood;
zijn droefheid vervult mij met vreugde.

Koor

Daarom moet voor ons zijn verdienstelijk lijden
heel bitter en toch zoet zijn.

Evangelist

En hij liep wat verder, viel neer op zijn gezicht
en bad:

Jezus

Mijn vader, als het mogelijk is, laat deze beker
dan aan mij voorbijgaan; doch niet zoals ik wil,
maar zoals u wilt.

De Heiland valt voor zijn Vader neer,
daarmee heft hij mij en iedereen op
uit de val die wij hebben gemaakt
en tilt ons weer op naar Gods genade.
Hij is bereid
de beker, de bitterheid van de dood te drinken
waarin de zonden van deze wereld
zijn gegoten en vreselijk stinken,
omdat het de goede God behaagt.

Graag ben ik bereid
kruis en beker te aanvaarden,
ik volg dan immers de Heiland na.
Want zijn mond,
die overvloedig van melk en honing,

hat den Grund
und des Leidens herbe Schmach
durch den ersten Trunk versüßet.

24. Matthäus 26: 40-42

Evangelist

Und er kam zu seinen Jüngern und fand sie
schlafend und sprach zu ihnen:

Jesus

Können ihr denn nicht eine Stunde mit mir
wachen? Wachtet und betet, daß ihr nicht in
Anfechtung fallet! Der Geist ist willig, aber das
Fleisch ist schwach.

Evangelist

Zum andernmal ging er hin, betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's nicht möglich, dass dieser Kelch
von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe
dein Wille.

25. Koraal, (Koor I en II)

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
sein Will, der ist der beste,
zu helfen den'n er ist bereit,
die an ihn gläuben feste.
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
und züchtiget mit Maßen,
wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
den will er nicht verlassen.

26. Matthäus 26: 43-50

Evangelist

Und er kam und fand sie aber schlafend, und ihre
Augen waren voll Schlafs. Und er ließ sie und ging
abermal hin und betete zum dritten Mal und
redete dieselbigen Worte. Da kam er zu seinen
Jüngern und sprach zu ihnen:

Jesus

Ach, wollt ihr nun schlafen und ruhen?
Siehe, die Stunde ist hie, dass des Menschen
Sohn in der Sünder Hände überantwortet wird.
Stehet auf, lasset uns gehen,
siehe, er ist da, der mich verrät.

Evangelist

Und als er noch redete, siehe,
da kam Judas, der Zwölfen einer,
und mit ihm eine große Schar

heeft de bodem
en de bittere schande van het lijden
met zijn eerste teug verzoet.

Evangelist

En hij kwam weer bij zijn discipelen en trof hen
slapend aan, en hij zei:

Jesus

Kunnen jullie dan niet één uur met mij waken?
Waak en bid dat jullie niet in verzoeking worden
gebracht! De geest is wel gewillig, maar het vlees is
zwak.

Evangelist

Hij ging opnieuw weg om te bidden en zei:

Jesus

Mijn vader, als het niet mogelijk is dat deze beker
aan mij voorbijgaat, dan zal ik hem drinken, uw wil
geschiede.

Wat mijn God wil moge altijd geschieden,
zijn wil is de beste,
hij is bereid hen te helpen
die vast in hem geloven.
Hij helpt uit nood, de goede God
en kastijdt met mate,
wie op God vertrouwt, vast op hem bouwt,
die zal hij niet verlaten.

Evangelist

En toen hij bij hen terugkwam trof hij hen slapend
aan, en hun ogen waren vol met slaap. En hij liet
hen slapen en liep weer weg en bad voor de derde
keer met dezelfde woorden. Toen ging hij naar zijn
discipelen en zei:

Jesus

Ach, willen jullie nog steeds slapen en rusten?
Zie, het uur is aangebroken dat de mensenzoon
wordt overgeleverd in de handen van de zondaren.
Sta op en laten we gaan,
kijk, daar is degene die mij zal verraden.

Evangelist

En terwijl hij nog sprak, zie,
daar kwam Judas, een van de twaalf,
en met hem een hele bende

mit Schwertern und mit Stangen
von den Hohenpriestern und Ältesten des Volks.
Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen
gegeben und gesagt: 'Welchen ich küssen werde,
der ist's, den greifet!'

Und alsbald trat er zu Jesu und sprach:

Judas

Gegrüßet seist du, Rabbi!

Evangelist

Und küssete ihn. Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelist

Da traten sie hinzu und legten die Hände an
Jesum und griffen ihn.

27a. Aria / duet Sopraan, Alt en koor II

Sopran und Alt

So ist mein Jesus nun gefangen.

Chor

Lasst ihn, haltet, bindet nicht!

Sopran und Alt

Mond und Licht

ist vor Schmerzen untergangen,
weil mein Jesus ist gefangen.

Chor

Lasst ihn, haltet, bindet nicht!

Sopran und Alt

Sie führen ihn, er ist gebunden.

27b. Koor I en II

Sind Blitze, sind Donner in Wolken
verschwunden?

Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle,
zertrümmre, verderbe, verschlinge, zerschelle
mit plötzlicher Wut
den falschen Verräter, das mörderische Blut.

28. Matthäus 26: 51-56

Evangelist

Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren,
reckete die Hand aus und schlug des
Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab.
Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus

Stecke dein Schwert an seinen Ort; denn wer das
Schwert nimmt, der soll durchs Schwert

met zwaarden en met stokken,
van de hogepriesters en de oudsten van het volk.
En de verrader had hun een teken gegeven
en gezegd: 'Degene die ik zal kussen,
die is het, die moeten jullie grijpen.'

En meteen liep hij naar Jezus toe en zei:

Judas

Wees gegroet, rabbi!

Evangelist

En hij kuste hem. En Jezus zei tegen hem:

Jezus

Mijn vriend, waarom ben je gekomen?

Evangelist

Toen kwamen ze op hem af en gingen Jezus te lijf en
grepen hem.

Sopraan en alt

Nu is mijn Jezus gevangen.

Koor

Laat hem gaan, hou op, boei hem niet!

Sopraan en alt

Maan en licht

zijn van smart ondergegaan,
omdat mijn Jezus gevangen is.

Koor

Laat hem gaan, hou op, boei hem niet!

Sopraan en alt

Ze nemen hem mee, hij is geboeid.

Zijn bliksem en donder in de wolken verdwenen?

Open je vurige afgrond, o hel,
vermorzel, richt te gronde, verslind, verpletter
met plotselinge woede
die valse verrader, dat moordenaarsbloed..

Evangelist

En zie, een van Jezus' volgelingen strekte zijn hand
uit om de knecht van de hogepriester te slaan en
hakte hem een oor af. Toen zei Jezus tegen hem:

Jezus

Steek je zwaard weer op zijn plaats; want wie het
zwaard opneemt, zal door het zwaard omkomen.

umkommen. Oder meinst du, daß ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschickte mehr denn zwölf Legion Engel? Wie würde aber die Schrift erfüllet? Es muss also gehen.

Evangelist

Zu der Stund sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus

Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder, mit Schwertern und mit Stangen, mich zu fahen, bin ich doch täglich bei euch gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllet würden die Schriften der Propheten.

Evangelist

Da verließen ihn alle Jünger und flohen.

29. Koraal (Koor I en II) en Sopraan in ripieno

O Mensch, beweine dein Sünde groß,
darum Christus seines Vaters Schoß
äußert und kam auf Erden.

Von einer Jungfrau rein und zart
für uns er hie geboren ward,
er wollt der Mittler werden.

Den Toten er das Leben gab
und legt dabei all Krankheit ab,
bis sich die Zeit herdrange,
dass er für uns geopfert würd,
trüg unsrer Sünden schwere Bürd
wohl an dem Kreuze lange.

Deel 2

30. Aria Alt en koor II

Alt

Ach! nun ist mein Jesus hin.

Chor

Wo ist denn dein Freund hingegangen,
o du Schönste unter den Weibern?

Alt

Ist es möglich, kann ich schauen?

Chor

Wo hat sich dein Freund hingewandt?

Alt

Ach, mein Lamm in Tigerklauen,
ach, wo ist mein Jesus hin?

Chor

So wollen wir mit dir ihn suchen.

Of dacht je dat ik mijn vader niet kon vragen mij
meer dan twaalf legioenen engelen te sturen?
Maar hoe zou dan de Schrift vervuld kunnen
worden? Het moet zo gaan.

Evangelist

Op dat uur zei Jezus tegen de menigte:

Jezus

Jullie zijn eropuit getrokken als tegen een
moordenaar, met zwaarden en met stokken, om mij
gevangen te nemen, terwijl ik toch elke dag bij jullie
zat en onderwijs gaf in de tempel, en toen hebben
jullie mij nooit gegrepen. Maar dit is allemaal
gebeurd opdat de geschriften van de profeten
vervuld zouden worden.

Evangelist

Toen verlieten alle discipelen hem en ze vluchtten
weg.

O mens, beweene je grote zonde,
om welke Christus de schoot van zijn Vader
verliet en op aarde kwam.

Uit een reine, tere maagd
is hij hier voor ons geboren,
hij wilde de bemiddelaar worden.

De doden gaf hij het leven
en hij nam alle ziekten weg,
totdat de tijd kwam
dat hij voor ons werd geofferd,
hij droeg de zware last van onze zonden
heel lang aan het kruis.

Alt

Ach, nu is mijn Jezus weg.

Koor

Waar is toch je vriend heengegaan,
o mooiste onder de vrouwen?

Alt

Is het mogelijk, zie ik het wel goed?

Koor

Waar is je vriend naartoe gegaan?

Alt

Ach, mijn lam in tijgerklauwen,
ach, waar is mijn Jezus gebleven?

Koor

Wij willen hem wel met jou gaan zoeken.

Alt

Ach, was soll ich der Seele sagen,
wenn sie mich wird ängstlich fragen,
ach, wo ist mein Jesus hin?

31. Matthäus 26: 57-60 (Actus Pontifices)**Evangelist**

Die aber Jesum gegriffen hatten, führeten ihn zu dem Hohenpriester Kaiphäs, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten.

Petrus aber folgete ihm nach von ferne bis in den Palast und ging hinein und satzte sich bei die Knechte, auf dass er sähe, wo es hinaus wollte. Die Hohenpriester aber und Ältesten und der ganze Rat suchten falsches Zeugnis wider Jesum, auf dass sie ihn töteten, und funden keines.

32. Koraal (koor I en II)

Mir hat die Welt trüglich gericht
mit Lügen und mit falschem G'dicht,
viel Netz und heimlich Stricken,
Herr, nimm mein wahr in dieser G'fahr,
b'hüt mich für falschen Tücken.

33. Matthäus 26: 60-63**Evangelist**

Und wiewohl viel falsche Zeugen herzutraten, fanden sie doch keins. Zuletzt traten herzu zween falsche Zeugen und sprachen:

Zwei Zeugen

Er hat gesagt: 'Ich kann den Tempel Gottes abbrechen und in dreien Tagen denselben bauen.'

Evangelist

Und der Hohepriester stund auf und sprach zu ihm:

Hohepriester

Antwortest du nichts zu dem, das diese wider dich zeugen?

Evangelist

Aber Jesus schwieg stille.

34. Recitatief Tenor

Mein Jesus schweigt
zu falschen Lügen stille,
um uns damit zu zeugen,

Alt

Ach, wat moet ik tegen mijn ziel zeggen
als die mij angstig zal vragen,
ach, waar is mijn Jezus gebleven?

Evangelist

Zij die Jezus hadden gegrepen, brachten hem naar de hogepriester, Kajafas, naar de plaats waar de schriftgeleerden en de oudsten bijeen waren gekomen.

En Petrus volgde hem van een afstand naar het paleis en ging daar binnen en nam plaats bij de knechten, om te kijken hoe het zou aflopen. En de hogepriesters en de oudsten en de hele raad zochten een valse getuigenis tegen Jezus om hem te kunnen doden, maar ze vonden er geen.

Mij heeft de wereld bedrieglijk gevonnist
met leugens en met valse verzinsels,
veel vallen en heimelijke strikken.
Heer, bekommer u om mij in dit gevaar,
behoed mij voor valse streken.

Evangelist

En hoewel zich veel valse getuigen meldden, vonden ze niets. Ten slotte meldden zich twee valse getuigen, die zeiden:

Twee getuigen (koor II)

Hij heeft gezegd: 'Ik kan de tempel van God afbreken en die in drie dagen weer opbouwen.'

Evangelist

En de hogepriester stond op en zei tegen hem:

Hogepriester

Geeft u geen antwoord op wat zij tegen u inbrengen?

Evangelist

Maar Jezus bleef zwijgen.

Mijn Jezus zwijgt
bij valse leugens,
om ons daarmee te tonen

dass sein erbarmensvoller Wille
vor uns zum Leiden sei geneigt,
und dass wir in dergleichen Pein
ihm sollen ähnlich sein,
und in Verfolgung stille schweigen.

35. Aria Tenor

Geduld, Geduld,
wenn mich falsche Zungen stechen.
Leid ich wider meine Schuld
Schimpf und Spott,
ei, so mag der liebe Gott
meines Herzens Unschuld rächen.

36. Matthäus 26: 63-68

Evangelist

Und der Hohepriester antwortete und sprach zu ihm:

Hoherpriester

Ich beschwöre dich bei dem lebendigen Gott,
dass du uns sagest, ob du seiest Christus, der
Sohn Gottes?

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's; doch sage ich euch,
von nun an wird's geschehen,
dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn
sitzen zur Rechten der Kraft
und kommen in den Wolken des Himmels.

Evangelist

Da zerriss der Hohepriester seine Kleider und sprach:

Hoherpriester

Er hat Gott gelästert, was dürfen wir weiter Zeugnis? Siehe, itzt habt ihr seine Gotteslästerung gehöret. Was dünket euch?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen:

Chor I und II

Er ist des Todes schuldig!

Evangelist

Da speieten sie aus in sein Angesicht
und schlugen ihn mit Fäusten.
Etliche aber schlugen ihn ins Angesicht und sprachen:

dat zijn mededogende wil
bereid is voor ons te lijden,
en dat wij in soortgelijke pijn
aan hem gelijk moeten zijn
en bij vervolging moeten zwijgen.

Geduld, geduld
als valse tongen mij steken.
Als ik zonder schuldig te zijn
word uitgescholden en bespot,
o, moge de goede God
de onschuld van mijn hart wreken.

Evangelist

En de hogepriester antwoordde:

Hogepriester

Ik bezweer u bij de levende God, vertel ons of u de Christus bent, de zoon van God.

Evangelist

Jezus zei:

Jezus

U zegt het; maar ik zeg u,
van nu af zal het geschieden
dat u de mensenzoon ziet zitten
aan de rechterhand van de Machtige
en hem ziet komen in de wolken van de hemel.

Evangelist

Toen scheurde de hogepriester zijn kleren en zei:

Hogepriester

Hij heeft God gelasterd, waarvoor hebben we nog verdere getuigenissen nodig? Zie, nu hebt u zijn godslastering gehoord, wat vindt u?

Evangelist

Zij antwoordden:

Koor I en II

Hij verdient de dood!

Evangelist

Toen spuwden ze in zijn gezicht en sloegen ze hem met hun vuisten.
En sommigen sloegen hem in het gezicht terwijl ze riepen:

Chor I und II

Weissage uns, Christe, wer ist's der dich schlug?

37. Koraal (Koor I en II)

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht'?

Du bist ja nicht ein Sünder
wie wir und unsre Kinder,
von Missetaten weißt du nicht.

38. Matthäus 26: 69-75

Evangelist

Petrus aber saß draußen im Palast; und es trat zu ihm eine Magd und sprach:

Erste Magd

Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.

Evangelist

Er leugnete aber vor ihnen allen und sprach:

Petrus

Ich weiß nicht, was du sagest.

Evangelist

Als er aber zur Tür hinausging, sahe ihn eine andere, und sprach zu denen, die da waren:

Zweite Magd

Dieser war auch mit dem Jesu von Nazareth.

Evangelist

Und er leugnete abermal und schwur dazu:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und über eine kleine Weile traten hinzu, die da stunden, und sprachen zu Petro:

Chor II

Wahrlich, du bist auch einer von denen; denn deine Sprache verrät dich.

Evangelist

Da hub er an, sich zu verfluchen und zu schwören:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und alsbald krähete der Hahn.

Da dachte Petrus an die Worte Jesu,

da er zu ihm sagte:

'Ehe der Hahn krähen wird, wirst du mich dreimal verleugnen.'

Und ging heraus und weinete bitterlich.

Koor I en II

Voorspel ons maar eens, Christus, wie is het die je heeft geslagen?

Wie heeft u zo geslagen,
mijn heil, en u met kwellingen
zo lelijk toegetakeld?

U bent immers geen zondaar
zoals wij en onze kinderen,
van misdaden heeft u geen weet.

Evangelist

En Petrus zat op de binnenplaats van het paleis, en er kwam een dienstmeisje naar hem toe, die zei:

Eerste dienstmeisje

Jij was toch ook bij die Jezus uit Galilea?

Evangelist

Maar hij ontkende het voor iedereen en zei:

Petrus

Ik weet niet wat je zegt.

Evangelist

En toen hij naar de poort liep, zag een ander dienstmeisje hem, en die zei tegen de aanwezigen:

Tweede dienstmeisje

Hij was ook bij die Jezus van Nazareth.

Evangelist

En hij ontkende het opnieuw en zwoer erbij:

Petrus

Ik ken die man niet.

Evangelist

En na een poosje kwamen degenen die daar stonden naar Petrus toe en zeiden:

Koor II

Jij bent beslist ook een van hen, want je accent verraadt je.

Evangelist

Toen begon hij zichzelf te vervloeken en te zweren:

Petrus

Ik ken die man niet.

Evangelist

En meteen kraaide de haan.

Toen dacht Petrus aan de woorden van Jezus,

die tegen hem gezegd had:

'Voordat de haan kraait zul je mij driemaal verloochenen.'

En hij ging naar buiten en huilde bitter.

39. Aria Alt

Erbarme dich,
mein Gott, um meiner Zähren willen.
Schau hier,
Herz und Auge weint vor dir
bitterlich.

Erbarm u,
mijn God, omwille van mijn tranen.
Kijk toch,
hart en ogen huilen
bitter om u.

40. Koraal Koor I en II

Bin ich gleich von dir gewichen,
stell ich mich doch wider ein.
Hat uns doch dein Sohn verglichen,
durch sein Angst und Todespein.
Ich verleugne nicht die Schuld,
aber deine Gnad und Huld
ist viel größer als die Sünde,
die ich stets in mir befinde.

Al heb ik mij van u afgewend,
ik kom toch weer terug.
Want uw zoon heeft ons verzoend
door zijn angst en doodspijn.
Ik ontken de schuld niet,
maar uw genade en gunst
zijn veel groter dan de zonde
die ik steeds weer in mezelf aantref.

41. Matthäus 27: 1-6 (Actus Pilatus)

Evangelist

Des Morgens aber hielten alle Hohepriester
und die Ältesten des Volks einen Rat über Jesus,
dass sie ihn töteten.

Und bunden ihn, führten ihn hin und
überantworteten ihn dem Landpfleger Pontio
Pilato.

Da das sahe Judas, der ihn verraten hatte, dass
er verdammt war zum Tode, gereuete es ihn
und brachte herwieder die dreißig Silberlinge den
Hohenpriestern und Ältesten, und sprach:

Judas

Ich habe übel getan, dass ich unschuldig Blut
verraten habe.

Evangelist

Sie sprachen:

Chor I und II

Was gehet uns das an?

Da siehe du zu!

Evangelist

Und er warf die Silberlinge in den Tempel,
hub sich davon, ging hin und erhängete sich
selbst.

Aber die Hohenpriester nahmen die Silberlinge
und sprachen:

Zwei Hohepriester

Es taugt nicht, dass wir sie in den Gotteskasten
legen; denn es ist Blutgeld.

Evangelist

In de ochtend besloten alle hogepriesters
en de oudsten van het volk Jezus ter dood te
brengen.

Ze boeiden hem, namen hem mee en leverden hem
over aan de landvoogd Pontius Pilatus.

Toen Judas, die hem had verraden, zag dat hij ter
dood veroordeeld was, had hij berouw en bracht
hij de dertig zilverlingen terug naar de hogepriesters
en de oudsten, en hij zei:

Judas

Ik heb kwaad gedaan doordat ik onschuldig bloed
heb verraden.

Evangelist

Zij zeiden:

Koor I en II

Wat hebben wij daarmee te maken?

Los het zelf maar op!

Evangelist

En hij smeede de zilverlingen de tempel in,
maakte dat hij weg kwam en hing zichzelf op.

En de hogepriesters raaptten de zilverlingen op
en zeiden:

Twee hogepriesters

Het is niet goed dat we die in de offerkist doen,
want het is bloedgeld.

42. Aria Bas

Gebt mir meinen Jesum wieder!
Seht, das Geld, den Mörderlohn,
wirft euch der verlorne Sohn
zu den Füßen nieder.

Geef mij mijn Jezus terug!
Kijk, het geld, het moordenaarsloon
gooit de verloren zoon
voor uw voeten neer.

43. Matthäus 27: 7-14

Evangelist

Sie hielten aber einen Rat und kauften einen
Töpfersacker darum zum Begräbnis der Pilger.
Daher ist derselbige Acker genennet der
Blutacker bis auf den heutigen Tag.
Da ist erfüllet, das gesagt ist durch den
Propheten Jeremias, da er spricht: 'Sie haben
genommen dreißig Silberlinge, damit bezahlet
war der Verkaufte, welchen sie kauften von den
Kindern Israel, und haben sie gegeben um einen
Töpfersacker, als mir der Herr befohlen hat.'
Jesus aber stund vor dem Landpfleger; und der
Landpfleger fragte ihn und sprach:

Pilatus

Bist du der Jüden König?

Evangelist

Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Und da er verklagt ward von den Hohenpriestern
und Ältesten, antwortete er nichts. Da sprach
Pilatus zu ihm:

Pilatus

Hörest du nicht, wie hart sie dich verklagen?

Evangelist

Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also,
dass sich auch der Landpfleger sehr wunderte.

Evangelist

En zij overlegden en kochten van het geld de akker
van een pottenbakker om er pelgrims te begraven.
Daardoor heet die akker de bloedakker tot op de
dag van vandaag.

Zo is vervuld wat gezegd is door de profeet Jeremia
toen hij zei: 'Zij namen de dertig zilverlingen
waarmee de verkochte betaald was, die ze hadden
gekocht van de kinderen Israëls, en gaven ze uit
voor de akker van een pottenbakker, zoals de Heer
mij had bevolen.'

Maar Jezus stond voor de landvoogd, en de
landvoogd vroeg hem:

Pilatus

Bent u de koning van de Joden?

Evangelist

En Jezus antwoordde:

Jezus

U zegt het.

Evangelist

En op de aanklachten van de hogepriesters en de
oudsten antwoordde hij niets. Toen zei Pilatus
tegen hem:

Pilatus

Hoort u niet hoe zwaar ze u beschuldigen?

Evangelist

En hij antwoordde nergens op, zodat ook de
landvoogd erg verbaasd was.

44. Koraal (Koor I en II)

Befiehl du deine Wege
und was dein Herze kränkt
der allertreusten Pflege
des, der den Himmel lenkt.
Der Wolken, Luft und Winden
gibt Wege, Lauf und Bahn,
der wird auch Wege finden,
da dein Fuß gehen kann.

Vertrouw uw wegen
en dat wat uw hart krenkt
toe aan de allertrouwste zorg
van hem die de hemel bestuurt.
Hij die wolken, lucht en winden
hun weg, hun loop en hun baan geeft,
zal ook wel wegen vinden
waarlangs uw voet kan gaan.

45. Matthäus 27: 15-22

Evangelist

Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen vor andern, der hieß Barrabas. Und da sie versammelt waren, sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam oder Jesum, von dem gesaget wird, er sei Christus?

Evangelist

Denn er wusste wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten.

Und da er auf dem Richtstuhl saß, schickete sein Weib zu ihm und ließ ihm sagen:

Pilati Weib

Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten; ich habe heute viel erlitten im Traum von seinetwegen.

Evangelist

Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabam bitten sollten und Jesum umbrächten. Da antwortete nun der Landpfleger und sprach zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollt ihr unter diesen zweien, den ich euch soll losgeben?

Evangelist

Sie sprachen:

Chor I und II

Barrabam!

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Was soll ich denn machen mit Jesu, von dem gesaget wird, er sei Christus?

Evangelist

Sie sprachen alle:

Chor I und II

Lass ihn kreuzigen!

Evangelist

Nu had de landvoogd de gewoonte op het feest een gevangene vrij te laten die door het volk gekozen mocht worden. En op dat moment had hij een gevangene die zeer berucht was en Barabbas heette. En toen ze daar waren samengestroomd vroeg Pilatus:

Pilatus

Wie willen jullie dat ik vrijlaat: Barabbas of Jezus, van wie gezegd wordt dat hij Christus is?

Evangelist

Want hij wist wel dat ze hem uit afgunst hadden overgeleverd.

En terwijl hij op de rechterstoel zat, liet zijn vrouw hem een boodschap overbrengen:

Vrouw van Pilatus

Laat je niet in met die rechtvaardige, ik heb vannacht in mijn droom vanwege hem veel geleden.

Evangelist

En de hogepriesters en de oudsten haalden het volk over om voor Barabbas te kiezen en Jezus ter dood te laten brengen.

Toen vroeg de landvoogd:

Pilatus

Wie van de twee willen jullie dat ik vrijlaat?

Evangelist

Zij riepen:

Koor I en II

Barrabas!

Evangelist

Pilatus vroeg:

Pilatus

Wat moet ik dan doen met Jezus, van wie gezegd wordt dat hij Christus is?

Evangelist

Ze riepen allemaal:

Koor I en II

Laat hem kruisigen!

46. Koraal, Koor I en II

Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe,
der gute Hirte leidet für die Schafe,
die Schuld bezahlt der Herre, der Gerechte,
für seine Knechte.

Hoe wonderbaarlijk is toch die straf,
de goede herder lijdt voor zijn schapen,
de heer, de rechtvaardige, betaalt de schuld
voor zijn knechten.

47. Matthäus 27: 23

Evangelist

Der Landpfleger sagte:

Pilatus

Was hat er denn Übels getan?

48. Recitatief Sopraan

Er hat uns allen wohl getan,
den Blinden gab er das Gesicht,
die Lahmen macht er gehend,
er sagt' uns seines Vaters Wort,
er trieb die Teufel fort,
betrübte hat er aufgericht',
er nahm die Sünder auf und an,
sonst hat mein Jesus nichts getan.

49. Aria Sopraan

Aus Liebe,
aus Liebe will mein Heiland sterben,
von einer Sünde weiß er nichts.
Dass das ewige Verderben
und die Strafe des Gerichts
nicht auf meiner Seele bliebe.

50. Matthäus 27: 23-26

Evangelist

Sie schrieen aber noch mehr und sprachen:

Chor I und II

Lass ihn kreuzigen!

Evangelist

Da aber Pilatus sahe, dass er nichts schaffete,
sondern dass ein viel größer Getümmel ward,
nahm er Wasser, und wusch die Hände vor dem
Volk, und sprach:

Pilatus

Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten,
sehet ihr zu.

Evangelist

Da antwortete das ganze Volk, und sprach:

Chor I und II

Sein Blut komme über uns und unsre Kinder!

Evangelist

Da gab er ihnen Barrabam los, aber Jesum ließ er
geißeln und überantwortete ihn, dass er
gekreuziget würde.

Evangelist

De landvoogd vroeg:

Pilatus

Wat heeft hij dan misdaan?

Hij heeft ons allen welgedaan,
de blinden gaf hij het gezicht,
de lammen deed hij weer lopen,
hij gaf ons het woord van zijn Vader door,
hij joeg de duivel weg,
bedroefden heeft hij opgebeurd,
hij heeft de zondaars op- en aangenomen,
verder heeft mijn Jezus niets gedaan.

Uit liefde,
uit liefde wil mijn Heiland sterven,
van zonden weet hij niets.
Zodat de eeuwige ondergang
en de straf van het jongste gericht
niet op mijn ziel zou blijven rusten.

Evangelist

Maar ze schreeuwden nog harder:

Koor I en II

Laat hem kruisigen!

Evangelist

En toen Pilatus zag dat hij niets voor elkaar kreeg
maar dat het tumult nog veel sterker werd,
nam hij water en waste zijn handen voor de ogen
van het volk, en zei:

Pilatus

Ik ben niet schuldig aan het bloed van deze
rechtvaardige, lossen jullie het maar op.

Evangelist

Toen antwoordde het hele volk:

Koor I en II

Laat zijn bloed maar over ons en onze kinderen
komen!

Evangelist

Toen liet hij Barabbas vrij en Jezus liet hij geselen,
en hij leverde hem over om hem te laten kruisigen.

51. Recitatief Alt

Erbarm es Gott,
hier steht der Heiland angebunden,
o Geißelung, o Schläg, o Wunden,
ihr Henker, haltet ein!
Erweicht euch
der Seelen Schmerz,
der Anblick solchen Jammers nicht?
Ach ja, ihr habt ein Herz,
das muss der Martersäule gleich
und noch viel härter sein,
erbarmt euch, haltet ein!

Moge God medelijden hebben,
hier staat de Heiland vastgebonden,
o geseling, o slagen, o wonden,
beulen, hou op!
Kan de zielepijn,
de aanblik van die ellende,
jullie niet vermurwen?
Ach ja, jullie hebben een hart
dat wel even hard als de martelpaal
en nog veel harder moet zijn,
heb medelijden, hou op!

52. Aria Alt

Können Tränen meiner Wangen
nichts erlangen,
o so nehmt mein Herz hinein.
Aber lasst es bei den Fluten,
wenn die Wunden milde bluten,
auch die Opferschale sein.

Kunnen tranen van mijn wangen
niets bereiken,
o, neem dan mijn hart erbij.
Maar laat dat, als het bloed stroomt,
als de wonden mild bloeden,
ook de offerschaal zijn.

53. Matthäus 27: 27-30

Evangelist

Da nahmen die Kriegsknechte des Landpflegers
Jesum zu sich in das Richthaus und sammleten
über ihm die ganze Schar und zogen ihn aus und
legeten ihm einen Purpurmantel an und flochten
eine dornene Krone und setzten sie auf sein
Haupt und ein Rohr in seine rechte Hand und
beugeten die Knie vor ihm und spotteten ihn und
sprachen:

Chor I und II

Gegrüßet seist du, Jüdenkönig!

Evangelist

Und speieten ihn an und nahmen das Rohr und
schlugen damit sein Haupt.

Evangelist

Toen namen de soldaten van de landvoogd Jezus
mee naar het gerechtsgebouw en zetten de hele
troep om hem heen en kleedden hem uit en trokken
hem een purperen mantel aan en vlochten een
doornenkroon en zetten die op zijn hoofd en gaven
hem een rietstengel in zijn rechterhand en knielden
voor hem en bespotten hem en zeiden:

Koor I en II

Wees gegroet, Jodenkoning!

Evangelist

En ze bespuwden hem en namen de rietstengel en
sloegen daarmee op zijn hoofd.

54. Koraal Koor I en II

O Haupt voll Blut und Wunden,
voll Schmerz und voller Hohn,
o Haupt, zu Spott gebunden
mit einer Dornenkron,
o Haupt, sonst schön gezieret
mit höchster Ehr und Zier,
jetzt aber hoch schimpfieret,
gegrüßet seist du mir.

O hoofd vol bloed en wonden,
vol pijn en vol met hoon,
o hoofd, waarop tot spot
een doornenkroon is gedrukt,
o hoofd, anders fraai gesierd
met de hoogste eer en pracht
maar nu ernstig beschimpet,
wees gegroet door mij.

Du edles Angesichte,
dafür sonst schrickt und scheut
das große Weltgewichte,
wie bist du so bespeit,
wie bist du so erleichtet,
wer hat dein Augenlicht,
dem sonst kein Licht nicht gleichet,
so schändlich zugericht'?

55. Matthäus 27: 31-32 (Actus Crux)

Evangelist

Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Mantel aus und zogen ihm seine Kleider an und führten ihn hin, dass sie ihn kreuzigten. Und indem sie hinausgingen, funden sie einen Menschen von Kyrene mit Namen Simon, den zwungen sie, dass er ihm sein Kreuz trug.

56. Recitatief Bas

Ja, freilich will in uns das Fleisch und Blut zum Kreuz gezwungen sein, je mehr es unsrer Seele gut, je herber geht es ein.

57. Aria Bas

Komm, süßes Kreuz, so will ich sagen, mein Jesu, gib es immer her. Wird mir mein Leiden einst zu schwer, so hilfst du mir es selber tragen.

58. Matthäus 27: 33-44

Evangelist

Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet Schädelstätt, gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischet, und da er's schmeckete, wollte er's nicht trinken.

Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und warfen das Los darum, auf dass erfüllet würde, das gesagt ist durch den Propheten: 'Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen.'

Und sie saßen allda und hüteten sein. Und oben zu seinen Häupten hefteten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nämlich: 'Dies ist Jesus der Jüden König'.

O edel gelaat,
waarvoor anders de hele wereld
vrees en schroomt,
hoe komt u zo bespuwd,
hoe komt u zo bleek,
wie heeft het licht van uw ogen
dat met geen enkel licht te vergelijken is,
zo schandelijk toegetakeld?

Evangelist

En toen ze hem hadden bespot, trokken ze hem de mantel uit en deden ze hem zijn kleren weer aan en namen ze hem mee om hem te kruisigen. En onderweg kwamen ze een man uit Cyrene tegen die Simon heette, en hem dwongen ze zijn kruis voor hem te dragen.

Ja, natuurlijk wil in ons het vlees en bloed tot het kruis worden gedwongen, hoe beter het voor onze ziel is, des te harder drukt het op ons.

Kom, zoet kruis, dat wil ik zeggen, mijn Jezus, leg het mij voortdurend op. En als mijn lijden eens te zwaar wordt, dan helpt uzelf het mij dragen.

Evangelist

En toen ze bij de plaats kwamen die Golgotha heet, dat betekent Schedelplaats, gaven ze hem zure wijn te drinken, gemengd met gal, en toen hij het proefde, wilde hij het niet drinken.

En toen ze hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren door erom te loten, opdat vervuld zou worden wat gezegd is door de profeet: 'Ze hebben mijn kleren onderling verdeeld en om mijn gewaad hebben ze gedobbeld.'

En ze zaten daar en hielden de wacht. En boven zijn hoofd bevestigden zij een opschrift met de oorzaak van zijn dood, namelijk: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'.

Und da wurden zween Mörder mit ihm gekreuziget, einen zur Rechten und einen zur Linken. Die aber vorüber gingen, lästerten ihn, und schüttelten ihre Köpfe, und sprachen:

Chor I und II

Der du den Tempel Gottes zerbrichst und bauest ihn in dreien Tagen, hilf dir selber, bist du Gottes Sohn, so steig herab vom Kreuz!

Evangelist

Desgleichen auch die Hohenpriester spotteten sein samt den Schriftgelehrten und Ältesten und sprachen:

Chor I und II

Andern hat er geholfen und kann ihm selber nicht helfen.

Ist er der König Israel, so steige er nun vom Kreuz, so wollen wir ihm glauben.

Er hat Gott vertrauet, der erlöse ihn nun, lüsted's ihn; denn er hat gesagt: 'Ich bin Gottes Sohn.'

Evangelist

Desgleichen schmäheten ihn auch die Mörder, die mit ihm gekreuziget wurden.

59. Recitatief Alt

Ach Golgotha, unselges Golgotha!
Der Herr der Herrlichkeit
muss schimpflich hier verderben,
der Segen und das Heil der Welt
wird als ein Fluch ans Kreuz gestellt.
Der Schöpfer Himmels und der Erden
soll Erd und Luft entzogen werden.
Die Unschuld muss hier schuldig sterben,
das gehet meiner Seele nah.
Ach Golgotha, unselges Golgotha!

60. Aria Alt en koor II

Sehet Jesus hat die Hand,
uns zu fassen, ausgespannt,
kommt - Wohin? - in Jesu Armen.
Sucht Erlösung, nehmt Erbarmen,
suchet - Wo? - in Jesu Armen,
lebet, sterbet, ruhet hier,
ihr verlassnen Küchlein ihr,
bleibet - Wo? - in Jesu Armen.

En er werden twee moordenaars met hem gekruisigd, een rechts van hem en een links.
En mensen die voorbij kwamen scholden hem uit en schudden hun hoofd en riepen:

Koor I en II

Jij die de tempel van God afbreekt en hem in drie dagen weer opbouwt, help nu jezelf; als je Gods zoon bent, kom dan van het kruis af!

Evangelist

Ook de hogepriesters bespotten hem, evenals de schriftgeleerden en oudsten, en zeiden:

Koor I en II

Anderen heeft hij geholpen maar zichzelf kan hij niet helpen.

Als hij de koning van Israël is, laat hij dan nu van het kruis komen, dan zullen we hem geloven.

Hij heeft op God vertrouwd, laat die hem nu verlossen als hij daar zin in heeft; want hij heeft gezegd: 'Ik ben de zoon van God.'

Evangelist

Zo beschimpten ook de moordenaars hem die met hem waren gekruisigd.

Ach Golgotha, onzalig Golgotha!
De Heer der heerlijkheid
moet hier smadelijk ten onder gaan,
de zegen en het heil der wereld
wordt als een vloek aan het kruis genageld.
De schepper van hemel en aarde
moet worden beroofd van aarde en lucht.
De onschuld moet hier schuldig sterven,
dat gaat mij aan het hart.
Ach Golgotha, onzalig Golgotha.

Zie, Jezus heeft zijn hand
uitgestrekt om ons te omvatten,
kom - Waarheen? - in Jezus' armen.
Zoek verlossing, aanvaard ontferming,
zoek - Waar? - in Jezus' armen,
leef, sterf, rust hier,
o verlaten kuikentjes,
blijf - Waar? - in Jezus' armen.

61. Matthäus 27: 45-50

Evangelist

Und von der sechsten Stunde an war eine Finsternis über das ganze Land bis zu der neunten Stunde. Und um die neunte Stunde schrie Jesus laut, und sprach:

Jesus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelist

Das ist: 'Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen?'

Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:

Chor I

Der ruft dem Elias.

Evangelist

Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm und füllte ihn mit Essig und steckte ihn auf ein Rohr und tränkete ihn. Die andern aber sprachen:

Chor II

Halt, lass sehen, ob Elias komme und ihm helfe?

Evangelist

Aber Jesus schrie abermal laut und verschied.

Evangelist

En vanaf het zesde uur lag er een duisternis op het hele land tot aan het negende uur. En rond het negende uur schreeuwde Jezus luid:

Jezus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelist

Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?'

En enkele omstanders die dat hoorden zeiden:

Koor I

Hij roept Elia.

Evangelist

En een van hen haastte zich om een spons te pakken; hij vulde die met zure wijn en stak hem op een rietstengel en gaf hem te drinken. En de anderen zeiden:

Koor II

Wacht, laten we kijken of Elia hem komt helpen.

Evangelist

Maar Jezus schreeuwde opnieuw luid, en gaf de geest.

62. Koraal Koor I en II

Wenn ich einmal soll scheiden,
so scheid nicht von mir,
wenn ich den Tod soll leiden,
so tritt du denn herfür,
wenn mir am allerbängsten
wird um das Herze sein,
so rei mich aus den Ängsten
kraft deiner Angst und Pein.

Als ik eens het leven moet verlaten,
verlaat u mij dan niet,
als ik moet sterven,
verschijnt u dan.
Als mijn hart
het allerbangst is,
trek mij dan weg uit mijn angsten
krachtens uw angst en pijn.

63. Matthäus 27:51-58 (Actus Sepulchrum)

Evangelist

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück, von oben an bis unten aus.

Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schliefen, und gingen aus den Gräbern nach seiner Auferstehung und kamen in die heilige Stadt und erschienen vielen.

Evangelist

En zie, het gordijn in de tempel scheurde in tweeën, van boven naar beneden.

En de aarde beefde en de rotsen scheurden en de graven gingen open en veel lichamen van heiligen die daar sliepen stonden op, en zij verlieten hun graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad en verschenen aan velen.

Aber der Hauptmann und die bei ihm waren und bewahren Jesum, da sie sahen das Erdbeben und was da geschah, erschrecken sie sehr und sprachen:

Chor I und I

Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen.

Evangelist

Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da waren nachgefolget aus Galiläa und hatten ihm gedienet, unter welchen war Maria Magdalena und Maria, die Mutter Jacobi und Josefs, und die Mutter der Kinder Zebedäi. Am Abend aber kam ein reicher Mann von Arimathia, der hieß Joseph, welcher auch ein Jünger Jesu war, der ging zu Pilato und bat ihn um den Leichnam Jesu. Da befahl Pilatus, man sollte ihm ihn geben.

64. Recitatief Bas

Am Abend, da es kühle war,
ward Adams Fallen offenbar;
am Abend drücket ihn der Heiland nieder,
am Abend kam die Taube wieder
und trug ein Ölblatt in dem Munde,
o schöne Zeit, o Abendstunde!
Der Friedensschluss ist nun mit Gott gemacht;
denn Jesus hat sein Kreuz vollbracht,
sein Leichnam kömmt zur Ruh,
ach, liebe Seele, bitte du,
geh, lasse dir den toten Jesum schenken,
o heilsames, o köstlichs Andenken!

65. Aria Bas

Mache dich, mein Herze, rein,
ich will Jesum selbst begraben,
denn er soll nunmehr in mir
für und für
seine süße Ruhe haben,
Welt, geh aus, lass Jesum ein.

66. Matthäus 27:59-66

Evangelist

Und Joseph nahm den Leib und wickelte ihn in ein rein Leinwand und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches er hatten lassen in einen Fels hauen, und wälzete einen großen Stein vor die Tür des Grabes und ging davon.

En toen de commandant en zijn mannen, die Jezus bewaakten, de aardbeving zagen en wat daar gebeurde, schrokken ze hevig en zeiden:

Koor I en II

Werkelijk, deze man was de zoon van God.

Evangelist

En er waren daar veel vrouwen die uit de verte toekeken; zij waren hem gevolgd vanuit Galilea en hadden hem gediend; onder hen waren Maria Magdalena en Maria de moeder van Jacobus en Jozef, en de moeder van de kinderen van Zebedeüs. En 's avonds kwam er een rijke man uit Arimathea, die Jozef heette en die ook een discipel van Jezus was; hij ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. En Pilatus beval het hem te geven.

In de avond, toen het koel was,
kwam Adams val aan het licht;
in de avond maakt de Heiland die ongedaan,
in de avond kwam de duif terug
met een olijfbblad in zijn snavel,
o schone tijd, o avonduur!
Er is nu vrede met God gesloten
want Jezus heeft zijn kruis volbracht,
zijn lichaam komt tot rust,
ach, goede ziel, alsjeblijft,
aanvaard de dode Jezus als geschenk,
o heilzaam, o kostbaar aandenken.

Maak jezelf rein, mijn hart,
ik wil Jezus zelf begraven,
want hij zal voortaan in mij
blijvend
van zijn zoete rust genieten,
wereld, verdwijn, laat Jezus binnen.

Evangelist

En Jozef nam het lichaam en wikkeld het in een schone linnen doek en legde het in zijn eigen nieuwe graf, dat hij in een rots had laten uithouwen, en rolde een grote steen voor de ingang van het graf en ging weg.

Es war aber allda Maria Magdalena und die andere Maria, die satzten sich gegen das Grab. Des andern Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohenpriester und Pharisäer sämtlich zu Pilato und sprachen:

Chor I und II

Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach, da er noch lebete:

'Ich will nach dreien Tagen wieder auferstehen.'

Darum befiehl, dass man das Grab verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen und stehlen ihn und sagen zu dem Volk:

'Er ist auferstanden von den Toten', und werde der letzte Betrug ärger denn der erste.

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Da habt ihr die Hüter; gehet hin und verwahret's, wie ihr's wisset.

Evangelist

Sie gingen hin und verwahreten das Grab mit Hüttern und versiegelten den Stein.

En Maria Magdalena en de andere Maria gingen bij het graf zitten.

De volgende dag, na de dag van de voorbereiding voor Pasen, kwamen alle hogepriesters en farizeeën bij Pilatus en zeiden:

Koor I en II

Heer, wij bedachten dat deze verleider, toen hij nog leefde, heeft gezegd:

'Ik zal na drie dagen opstaan.'

Geef daarom opdracht het graf te laten bewaken tot aan de derde dag, om te voorkomen dat zijn discipelen hem komen stelen en tegen het volk zeggen:

'Hij is opgestaan uit de dood', want dan zou het laatste bedrog nog erger zijn dan het eerste.

Evangelist

Pilatus zei:

Pilatus

Hier zijn de bewakers, laat het graf maar bewaken zoals u weet dat het moet.

Evangelist

Zij gingen naar het graf en zetten er bewakers bij en verzegelden de steen.

67. Recitatief Sopraan, Alt, Tenor, Bas en Koor II

Bass

Nun ist der Herr zur Ruh' gebracht.

Chor

Mein Jesu, gute Nacht.

Tenor

Die Müh ist aus,
die onse Sünden ihm gemacht.

Chor

Mein Jesu, gute Nacht.

Alt

O selige Gebeine,
seht, wie ich euch mit Buß und Reu beweine,
dass euch mein Fall in solche Not gebracht.

Chor

Mein Jesu, gute Nacht.

Sopraan

Habt lebenslang vor euer Leiden
tausend Dank, dass ihr mein Seelenheil
so wert geacht'.

Chor

Mein Jesu, gute Nacht.

Bas

Nu is de Heer tot rust gebracht.

Koor

Mijn Jezus, goede nacht.

Tenor

De moeite is voorbij,
die onze zonden hem hebben gekost.

Koor

Mijn Jezus, goede nacht.

Alt

O, gelukzalige beenderen,
zie hoe ik jullie boetvaardig en berouwvol beween
omdat mijn val jullie in die ellende heeft gebracht.

Koor

Mijn Jezus, goede nacht.

Sopraan

Ontvang levenslang mijn grote dank
voor uw lijden, voor het feit
dat u mijn zieleheil zo belangrijk vond.

Koor

Mijn Jezus, goede nacht.

68. Koor en II

Wir setzen uns mit Tränen nieder
und rufen dir im Grabe zu,
ruhe sanfte, sanfte ruh.

Ruht, ihr ausgesognen Glieder,
euer Grab und Leichenstein
soll dem ängstlichen Gewissen
ein bequemes Ruhekippen
und der Seelen Ruhstatt sein,
höchst vergnügt schlummern da die Augen ein.

Wij gaan zitten in tranen
en roepen u in het graf toe:
rust zacht, rust zacht.

Rust, uitgeputte ledematen,
jullie graf en lijksteen
moeten voor het angstige geweten
een gerieflijk hoofdkussen
en een rustplaats voor de ziel zijn,
heel tevreden vallen de ogen in slaap.

Libretto: Christian Friedrich Henrici (alias Picander)

Vertaling op basis van: Ria van Hengel

Uw lokale zelfstandige gehoorspecialist

Nog niet toe aan nieuwe hoortoestellen
maar wel aan onze service?
Neem contact op en vraag naar de
mogelijkheden!

- Altijd een persoonlijk en onafhankelijk advies
- Contracten met alle zorgverzekeraars
- Korte wachttijden dus altijd snel geholpen
- 5 dagen per week geopend
- Hoorzorg aan huis mogelijk

de hoorwereld
beleef de wereld om u heen

Rustenburg 9 | Wageningen | 0317-745918 | www.dehoorwereld.nl

Vriend worden van Toonkunst? Een goed idee

De Stichting Vrienden van Toonkunst Wageningen is ruim 70 jaar geleden opgericht met als doel het Toonkunstkoor Wageningen financieel te steunen. Deze ondersteuning richt zich op het verbeteren van de zangkwaliteit van de koorleden en zo op een hoog kwaliteitsniveau van de jaarlijkse concerten. De steun is nu hard nodig omdat steeds meer subsidies wegvallen. Dankzij de Vrienden heeft Toonkunstkoor Wageningen jarenlang grote koorwerken kunnen uitvoeren met begeleiding van professionele orkesten en solisten. En deze traditie wil het Toonkunstkoor uiteraard voortzetten.

Draagt u het Toonkunstkoor een warm hart toe en wilt u blijven genieten van prachtige uitvoeringen, dan is Vriend worden wellicht iets voor u. U kunt al Vriend worden en het Toonkunstkoor steunen vanaf € 25 per jaar.

De mogelijkheden tot donateurschap:

Vanaf € 25,00 per jaar ontvangt u de nieuwsbrief en hoort u als eerste informatie over de uit te voeren concerten en andere activiteiten.

Vanaf € 100,00 per jaar ontvangt u behalve de nieuwsbrief ieder jaar 1 gratis entreekaart.

Vanaf € 150,00 per jaar ontvangt u per jaar 2 gratis entreekaarten

Vanaf € 200,00 per jaar ontvangt u per jaar 3 gratis entreekaarten

Vanaf € 250,00 per jaar ontvangt u per jaar 4 gratis entreekaarten

U kunt uw donatie storten op rekening NL62 SNSB 0920 5761 84 t.n.v. Stichting Vrienden van Toonkunst Wageningen Onder vermelding van "donatie" plus het jaartal.

Vermelding in het programmaboekje:

Vanaf € 250,00 kunt u als persoon of bedrijf desgewenst vragen om naamsvermelding in het programmaboekje. Voor verder overleg over de mogelijkheden kunt u contact opnemen met Jettie Buma. T: 0317 414 884; E-mail: j.b.buma@logopediebuma.nl.

Elke vorm van sponsorschap wordt op prijs gesteld.

Daarom hartelijk dank voor uw belangstelling en bijdrage!

De Stichting Vrienden van Toonkunst Wageningen dankt de volgende personen en bedrijven:

Hoogstede Holding BV

Larikshoeve BV

En alle Speciale Vrienden en Vrienden van Toonkunst

Beste zangers,

Als u vanavond, 15 maart 2024, hebt genoten van de uitvoering van de Matthäus-Passion en u hebt zin gekregen om eens bij ons koor achter de schermen te kijken en mee te zingen, dan kan dat. Op dinsdag 19 en 26 maart en 2 april bent u welkom op onze repetities. Na drie repetities kunt u besluiten om (project)lid te worden en dan wordt u gevraagd om voor te zingen bij de dirigent. (Meer informatie kunt u vinden op onze website, <https://toonkunst-wageningen.nl/>.)

Op weg naar een concert met orgel in de Stevenskerk in Nijmegen op 25 juni repeteren we de Messe Solennelle van Vierne. Parallel starten we met de Psalmensymfonie van Stravinsky, het Schicksalslied en Nänie van Brahms en wat andere stukken voor een concert dat begin november zal plaatsvinden.

We repeteren in 'Ons Huis', Harnjesweg 84, Wageningen, van 20 uur tot 22.15 uur.

Aanmelden bij secretaris.tkw@gmail.com is handig, want dan kunnen we zorgen dat er bladmuziek voor u aanwezig is.

We vinden het leuk u te mogen begroeten.

Met muzikale groeten,

Namens het bestuur van het Toonkunstkoor Wageningen,
Itsk van Haaften, secretaris Toonkunst-Wageningen

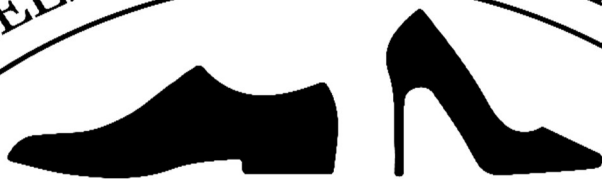

EEN UITGEBREIDE WIJKAART,
DE LEKKERSTE HUISGEMAAKTE BITTERBALLEN
EN EEN DINERKAART MET EEN FRANSE TOUCH!

OPEN VAN WOENSDAG T/M ZONDAG VANAF 15:00 UUR

WIJNBARPETITLOUIS.NL
0317-356975

MEESTERSCHOENMAKERIJ

HANS & EMMA

casserole.nl

Restaurant Sa Lolla

Molenstraat 6a
6721 DM Wageningen
tel. 0317-412611
reserveringen@salolla.nl
www.salolla.nl

Het Bestuur van Toonkunst Wageningen bedankt de volgende adverteerders en sponsoren:

Bakkerij van Voorthuizen,
Wageningen

Hoksbergen, kapsalon, Wageningen
Clever Move, Wageningen

Danvi, Wageningse koffiebranderij
De Casserole, Wageningen

Elings, keurslagerij, Wageningen
Gon Ferdinandus, haptotherapie,
Wageningen

Fysiotherapie Groothuis, Wageningen

De Gieterij, Wageningen

De Hoorwereld, Wageningen

Hans en Emma, Meesterschoen-
makerij, Wageningen

Petit Louis, Wijnbar & Bistro,
Wageningen

Van de Zandt, Keukens – Interieurs,
Wageningen

**Wijnhandel Woudenberg,
Wageningen**

Bril 29, Wageningen

De Vlaamsche Reus, Wageningen

Sa Lolla, Wageningen

Heerenstraattheater, Wageningen

Comité van aanbeveling:

Dhr. drs. G. Engels, Voormalig voorzitter College van Bestuur Regionale
Scholengemeenschap Pantarijn, Ochten

Dhr. C. Mobach, Oud-muziekleraar Pantarijn, Wageningen

PLANTSOEN 5 WAGENINGEN

TELEFOON 0317 - 42 36 74

WWW.VDZANDTKEUKENS.NL

uw
keuken
speciaal
zaak

Met één oor geluisterd,
nu een zere nek?

Bij ons bent u op de goede plek.

Fysiotherapie Groothuis
Nude 30
6702 DL Wageningen
Tel: 0317-421487

info@ftng.nl
www.ftng.nl

Uw conditie en ademhalingspijpen houdt u al bij. Wilt u ook werken aan het **behouden van uw spierkracht en balans**? In een rustige omgeving, onder deskundige begeleiding met leeftijdgenoten.

Meld u aan voor een gratis proefles en ervaar het zelf.
Onze programma's zijn ontwikkeld i.s.m. Wageningen Universiteit.

www.clever-move.nl/ontdek